

عنوان مقاله:

ظرفیت چرای کوتاه مدت و بلندمدت مراتع جنوب غربی تفت، یزد

محل انتشار:

نشریه طبیعت ایران، دوره 5، شماره 4 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

الهام فخمی - استادیار پژوهش، بخش منابع طبیعی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان چهارمحال و بختیاری، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، شهرکرد، ایران

حسین ارزانی - استاد، دانشکده منابع طبیعی، گروه احیای مناطق خشک و کوهستانی،

جواد معتمدی - دانشیار، بخش تحقیقات مرتع، موسسه تحقیقات جنگل ها و مراتع کشور، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، تهران

خلاصه مقاله:

برای بهره برداری اصولی از مراتع، محاسبه صحیح ظرفیت چرا، از اهداف اساسی مدیریت مرتع محسوب می شود. در این پژوهش، ظرفیت چرای کوتاه مدت و بلندمدت مراتع جنوب غربی تفت، محاسبه و با روش رایج تعیین ظرفیت چرا در طرح های مرتع داری، مقایسه شد. برای این منظور، چهار ریشگاه در جنوب غربی تفت، انتخاب شد و ضمن اندازه گیری تولید علوفه گونه های مورد چرای دام، مقادیر دیگر فاکتورهای موثر در محاسبه ظرفیت چرا نظیر؛ کیفیت علوفه گونه ها و کلاس خوشخوراکی آن ها، حد بهره برداری مجاز ریشگاه ها و نیاز انرژی متابولیسمی روزانه دام غالب چرا کننده در مرتع، اندازه گیری شد. نتایج نشان داد که ظرفیت چرای محاسبه شده به روش رایج در طرح های مرتع داری (۱۸۱۶ واحد دامی)، بیشتر از ظرفیت چرای کوتاه مدت (۱۳۶۷ واحد دامی) و بلندمدت (۱۰۳۰ واحد دامی) بود. این اختلاف، ناشی از عدم توجه به عوامل موثر در محاسبه ظرفیت چرا در طرح های مرتع داری است. این مسئله، سبب وجود دام مازاد شده که چرای مفرط و در نهایت تخریب مرتع را در پی دارد. بنابراین بهتر است برای محاسبه ظرفیت چرا، علاوه بر کمیت علوفه، کیفیت علوفه و نیاز انرژی متابولیسمی معادل واحد دامی چرا کننده در مرتع نیز در نظر گرفته شود. ضمن اینکه بجای یکسال اندازه گیری تولید، توصیه می شود که تولید دراز مدت مرتع، مبنای محاسبه ظرفیت چرا قرار گیرد تا تعادل دام و مرتع حفظ شده و از هدر رفت علوفه در ترسالی ها یا چرای بیش از حد دام در خشکسالی ها، جلوگیری شود.

کلمات کلیدی:

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1890593>

